

Pavlo Balakin

ÜLLE REIMETS

Suomennos Petteri Aarnos

Aurinkoisena lokakuun päivänä, kansallisooppera Estonian aamun ääniharjoitusten päätyttyä, istumme Pavlo Balakinin kanssa tyhjässä harjoitussalissa keskustelemassa musiikista, teatterista, elämästä, ihmisistä ja työstä Ukrainassa, Virossa ja muuallakin.

Edellisellä viikolla tapasimme Salmen kulttuuri-keskuksessa, jossa ukrainalainen Mrija-kuoro juhlisti konsertillaan Georg Otsin syntymän 95-vuotispäivää. Pavlo esitti konsertissa Tšaikovskin romansseja ja Leporellon aarian oopperasta *Don Giovanni*. Hänen kaunisointinen bassonsa ja tunteikas esiintymisensä pianisti Sten Lassmannin säestyksellä kirvoitti yleisöltä kiihkeät aplodit. Juuri tuossa tilanteessa syntyi ajatus esitellä Viron oopperataivaan nouseva tähti lähemmin.

Lokakuussa seitsemän vuotta sitten Pavlo Balakin aloitti työt Estoniassa ja lauluopinnot professori Mati Palmin oppilaana. Ukrainassa, kaivoskaupunki Donetskissa vuonna 1982 syntyneen Pavlon muusikonura sai alkunsa satunnaisesta tapaamisesta ystävien kanssa: nämä olivat juuri matkalla musiikkikoulun pääsykokeisiin, ja Pavlo liittyi seuraan. Opettaja kuunteli poikien koelaulut, ja kymmenvuotias Pavlo hyväksyttiin opiskelijaksi. Instrumentikseen hän valitsi veljensä innoittamana

Pavlo Balakin

lyömäsoittimet, sillä pannut ja kattilat olivat saaneet kotona toimia muusikonalkujen harjoitussoittimina jo hyvän aikaa, ja unelma oikeista rummuista kuvasteli silmien edessä. Viinaanmenevän opettajan ankara opetusmetodi perustui sormille annettaviin kipakoihin kepiniskuihin, jotka tukahduttivat monien lasten innostuksen musiikkiin – mutteivat Pavlon. Hän valmistui Donetskien musiikkiakatemiasta pääaineenaan jazzsaksofoni. Jo lapsena kirkko-kuorossa laulanut muusikko pääsi töihin Donetskien kansallisen ooppera- ja balettiteatterin kuoroon.

Mati Palm puolestaan kävi useasti vierailevana esiintyjänä Donetskien oopperassa, ja näiden vierailujen myötä Pavlosa heräsi halu hakeutua maestro Palmin oppiin. Kesällä 2008 hän pääsikin Tallinaan Mati Palmin mestarikurssille ja jo saman vuoden syksyllä alkoivat opinnot Viron musiikki- ja teatteriakatemiassa. Donetskien oopperakuorossa omaksuttu oopperaklassikoiden repertuaari avasi nuorelle laulajalle myös Viron kansallisoopperan ovet, aluksi oopperan kuorossa, ja vuodesta 2013 lähtien solistina. Isompien ja pienempien roolien luettelo on jo nyt vaikuttava: Mefisto (Gounod'n *Faust*), Ptolemaios (Händelin *Julius Caesar*), markiisi d'Obigny (Verdin *La traviata*), Monterone ja kreivi Ceprano (Verdin *Rigoletto*), kreivi Horn (Verdin *Naamiohuvit*), Surin (Tšaikovskin *Patarouva*), Salieri (Rimski-Korsakovin *Mozart ja Salieri*, konserttiesitys). Pavlo on laulanut myös Pontius Pilatuksen roolin J. S. Bachin *Johannes-passiossa* ja basso-osia useissa Beethovenin, Straussin, Rossinin, Tobiasin ja muiden säveltäjien teoksissa. Vuonna 2013 Pavlo Balakin palkittiin Kristallikengällä, joka on nuorelle lupa-ukseksi annettavan virolaisen teatterin vuosipalkinto

Tiedustelen, mikä on oopperatähden nykyinen suhde jazziin. Pavlo kertoo, että vuosien takaiset jazzopinnot ovat avartaneet hänen musiikillista maailmaansa merkittävästi, mutta tällä hetkellä etusijalla ovat kuitenkin oman äänen kehittäminen ja ooppera. ”Joskus kyllä haluaisin taas ostaa itselleni saksofonin ja soittaa omaksi ilokseni.” Pavlo rakastaa sekä klassista että modernia oopperaa, mutta toteaa, että äänenkäyttö ja laulutyylin sisäistäminen poikkeaa niissä huomattavasti toisistaan. Lisäksi yleisö tuntee klassikot ja osaa odottaa niitä, kun taas Hindemith tai Schönberg tarjoaa tältäkin osin aivan toisenlaisia haasteita. Donetskien ooppera oli keskitynyt ennen kaikkea vierailuesityksiin ja sillä oli erittäin laaja ohjelmisto. Estonia taas muodostaa kansallisoopperana kuvaa kansallisesta kulttuurista ja näyttämöllä on oltava niin balettia, oopperaa kuin operettia.

Mefisto

Oopperan ohella kamarimusiikilla on merkittävä rooli Pavlon elämässä. Viime vuonna hän nousi esiintymislavalle yhdessä opettajansa Mati Palmin kanssa Kaksi basso -ohjelmalla, ja Saarenmaan oopperapäivillä hän esitti puolisonsa, mezzosopraano Jana Boikon kanssa ukrainalaista kansanmusiikkia. Kuluvaan vuoden kesänä Pavlo lauloi Saarenmaan kirkoissa urkupäivillä. Venäläiset romanssit puolestaan ovat menneet suoraan yleisön sydämiin eri puolilla Viroa. Nuoren laulajan ohjelmistossa on myös virolaista laulumusiikkia, suosikkina Villem Kappin *Kui lõpeb suvepäeva viimne vine*.

Tällä hetkellä Pavlo on huolissaan kotimaansa Ukrainan ja kotikaupunkinsa Donetskien tilanteesta. Veljet ja monet sukulaiset asuvat edelleen kotiseudulla. Pavlo toivoo, että kansallisoopperan Slovjanskin taidekoululle lahjoittama Estonia-piano voisi auttaa sodasta kärsineitä nuoria ukrainalaismuusikoita tavoitteiden saavuttamisessa. Itse vanhempansa nuorena menettänyt ja suurten vaikeuksien kautta opintoihin pyrkinyt ja päässyt Pavlo toteaa, että unelmiakin tärkeämpänä hän pitää omistautumista ja kovaa työtä, joiden kautta toiveetkin kyllä täyttyvät. Hän nauttii siitä, että monista aiemmin puhtailta unelmilta tuntuneista rooleista – kuten Mefistosta *Faustissa* ja Dulcamarasta *Lemmenjuomassa* – on jo tullut täyttä totta ja ensi vuosi tuo tullessaan roolit Verdin *Aidassa* ja Wagnerin *Lentävässä hollantilaisessa*, uusia soolo-ohjelmia ja paljon muuta kiinnostavaa.

Viron oopperataivaalle on siis syttynyt uusi tähti. Nyt on oikea aika nauttia hänen rooleistaan Estonia-teatterin näyttämöllä ja konserttisaleissa ja toivottaa nousukiittoa myös kansainväliselle uralle.

Loe eesti keeles: www.tuglas.fi